

آغاز سده دوم حزب کمونیست
چین با ثبت اسطوره‌ای جدید

پرواز اژدهای سرخ با بال‌های «شی»

● وصال روحانی

GETTY IMAGES

که شی جین پینگ مصمم به استمرار بخشیدن به پروسه‌هایی است که چین را در دو دهه اخیر به رشد محسوسی نائل کرده و اقتصاد آن را به یکی از سه اقتصاد برتر دنیا مبدل ساخته است. ایستادن چین در کنار روسیه و آمریکا به عنوان یکی از سه قدرت برتر سیاسی کنونی دنیا که محصول برنامه‌های شی جین پینگ و استفاده درست وی از زیرساخت‌های فراهم آمده توسط اسلاف وی است، تا همین بیست و اندی سال پیش حتی در رؤیاهای چینی‌ها و کارشناسان آنها هم جایی نداشت.

مبارزه‌ای سراسری با فساد

دیرپایی «شی جین پینگ» در صحنه سیاست چین در حالی شکل گرفته که او با ۶۹ سال سن از حداکثر سن مقرر برای تصدی پست ریاست حزب کمونیست چین که ۶۸ سال بوده، فراتر رفته ولی واقعیت امر این است که حس و عزم او برای عبور از این گونه مرزها و تغییر دادن قواعد سیاست چین از پیش هم آشکار شده بود.

او ابتدا در سال ۲۰۱۸ قانونی را که تصریح می‌کرد حداکثر مدت احراز پست ریاست حزب دو دوره پنج ساله است، ملغی و در این راه قانون اساسی چین را هم ترمیم کرد. شی جین پینگ پیش از این تغییرات با انتشار بیانیه‌ای سراسری متذکر شده بود که هدف او و حزبش خارج ساختن قاطبه مردم کشور از فقر نسبی و پایان دادن به نداری‌ها است. با این حال به اعتقاد «ریچارد مک گرگور»، کارشناس غربی امور چین: «شی جین پینگ اگر هم

«چونگ جایان» هم که با مدرک دکترای سیاسی در دانشگاه ملی سنگاپور تدریس می‌کند، می‌گوید: «جین پینگ آشکارا از رهبران سال‌های اخیر چین و رؤسای جمهور مؤخر این کشور شامل هو جین تائو و جیانگ زمین پیشی گرفته و اهدافی بلندتر از آنان دارد. مانمی دانیم، اگر برای دو رهبر قبلی چین همین امکانات و شرایط حادث می‌شد، آیا آنها هم مثل شی جین پینگ توان بهره‌گیری حداکثری از آن را داشتند یا خیر. آنچه برای ما قطعی است، قدرت شخصیت جین پینگ و کارایی ابزاری است که وی را در صحنه‌های سیاسی چین کاملاً متمایز از سایرین کرده است»

از رؤیای تا واقعیت

کنکاش در گذشته نشان می‌دهد قطعه‌نامه نخست که در گرده‌مایی سال ۱۹۴۵ سران حزب کمونیست صادر شد، به «مائو تسه‌تونگ» قدرت و زمینه‌های لازم را داد تا چهار سال بعد برقراری نظام جمهوری خلق چین را در این کشور اعلام کند. آن گاه در سال ۱۹۸۷ که «دنگ شیائو پینگ» قدرت را در دست گرفت، به آرامی شرایط را به سمتی پیش برد که بتواند در سال ۱۹۸۱ قطعه‌نامه دوم را تنظیم و صادر کند، در آن قطعه‌نامه «دنگ» از اشتباه‌های «مائو تسه‌تونگ» در جریان جنبش موسوم به انقلاب فرهنگی (۱۹۶۶ تا ۱۹۷۶) که موجب مرگ عده‌کثیری شد، انتقاد کرد و پایه‌های یک توسعه وسیع اقتصادی را در سطح کشور بنیان گذاشت. آنچه قطعه‌نامه اخیر را از دو نمونه قبلی متمایز می‌سازد، این است

تا سال ۲۰۲۲ (که سه ماه آن سپری شده) به مرحله‌ای بسیار خوب از شکوفایی اقتصادی و اجتماعی برسد و سپس تا سال ۲۰۴۹ به کشوری کاملاً پیشرفته، ثروتمند و با اقتصادی خلل‌ناپذیر تبدیل شود. قطعه‌نامه تازه حزب کمونیست چین در جریان ششمین گرده‌مایی سراسری اعضای شاخص حزب صادر شد که در آن ۳۷۰ عضو ارشد و صاحب حق رأی این حزب و کسانی که نوزدهمین کمیته مرکزی حزب را شکل داده‌اند، شرکت داشتند. انتظار می‌رود براساس رویکردهای آنان و الزام‌های موجود «شی جین پینگ» در جریان کنگره ملی بعدی چین برای سومین دوره متوالی به عنوان ریاست حزب و به تبع آن مقام ریاست جمهوری این کشور انتخاب شود.

آنچه مفسران می‌گویند

مفسران شرق و غرب معتقدند «شی جین پینگ» با این تمهیدات درصدد اعتلا بخشیدن هرچه بیشتر به جایگاه خود در تاریخ حیات چین است. «آدام نی»، سردبیر نشریه «چاینایکان» و کارشناس مسائل چین می‌گوید: «شی جین پینگ می‌خواهد نماد و شمایل پیشرفت تازه چین در مسیر پیش رو باشد. قطعه‌نامه اخیر حزب کمونیست آیینی از این روند است و جین پینگ را در مرکز تحولاتی قرار می‌دهد که در بیست سال اخیر در کشورش روی داده است. او در حال نشان دادن نقش و قدرت بالای خود در بستر سیاست چین است.»

حزب کمونیست چین که تابستانی که گذشت، جشن ۱۰۰ سالگی خود را گرفت ۱۱ نوامبر ۲۰۲۱ (۲۰ آبان ۱۴۰۰) نیز با وضع قطعه‌نامه‌ای تاریخی جایگاه رفیع «شی جین پینگ»، رئیس‌جمهور فعلی این کشور را در تمامی ادوار حیات چین تثبیت کرد. این قطعه‌نامه که عصره‌ای از عمر ۱۰۰ ساله این حزب است، هم به دستاوردهای گذشته کمونیست‌ها پرداخته و هم سمت و سوی اقدامات آینده را ترسیم کرده است. از زمان تأسیس این حزب، این سومین باری است که چنین قطعه‌نامه‌ای صادر می‌شود. اولین آنها در سال ۱۹۴۵ در ارتباط با مائو تسه‌تونگ منتشر شد و دومی نیز توسط دنگ شیائو پنگ در سال ۱۹۸۱ صادر شد. به این ترتیب، این حزب «شی جین پینگ» را هم‌تا و هم‌سطح با دو «اسطوره» گذشته صحنه سیاست چین قرار داد. کوکینگ‌شان یک مقام ارشد حزب کمونیست چین درباره این اقدام گفته است: «این قطعه‌نامه همانند دو قطعه‌نامه قبلی محکم‌کننده تئوری‌های پایه، عزم و عملگرایی حزب ما است. ما از این طریق اهداف خود را در ۱۰۰ ساله دوم حیات حزب ترسیم کرده و طرق احیای مجدد و شکوفایی راهبردهای خود را مشخص و رونمایی می‌کنیم.»

چین مدتی پیش از صدور این قطعه‌نامه بخشی از اهداف اصلی خود در آغاز سده دوم فعالیت‌های حزب کمونیست را مشخص و اعلام کرده بود. براساس اظهارات دو سال پیش «شی جین پینگ» و همکاران ارشد وی، چین باید

۱۸ آبان ۱۴۰۰

نخبگان حزب کمونیست چین که در تابستان ۱۴۰۰ صد سالگی این حزب را جشن گرفتند، در نشست جایگاه شی جین پینگ را ارتقا بخشیده و او را در جایگاهی مشابه مائو قرار دادند.